

Utorak, 5. decembar 2006.

Statusna konferencija

Otvorena sednica

Optuženi Gotovina je pristupio Sudu

(Optuženi Čermak i Markač prisustvuju zasedanju putem video veze)

Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite

SUDIJA MOLOTO: Dobro jutro svima. Gospođo sekretarko, molim vas da najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro časni Sude, ovo je *Predmet IT-06-90-PT, Tužilac protiv Ante Gotovine i ostalih.*

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Želim svima dobrodošlicu i molim da nam se strane predstave. Za Tužilaštvo?

TUŽILAC TIEGER: Dobro jutro časni Sude. Alan Tieger, Laurie Sartorio za Tužilaštvo i referentkinja predmeta Kim Fischer.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Za Odbranu gospodina Gotovine?

ADVOKAT KEHOE: Gregory Kehoe i Luka Mišetić za gospodina Gotovinu.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude. Gregory Kehoe i Luka Mišetić za gospodina Gotovinu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Za Odbranu Ivana Čermaka?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Dobro jutro, časni Sude. Ja sam odvjetnik Čedo Prodanović. Sa kolegicom Sloković zastupam generala Čermaka.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. I za gospodina Markača?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Dobro jutro, časni Sude. Ja sam odvjetnik Miroslav Šeparović. Sa mnom je kolega odvjetnik Goran Mikuličić. Mi branimo generala Mladena Markača..

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Da li ste videli Gorana Mikuličića? Izvinite, čuo sam nešto drugačije od onoga što imam zapisano za vašeg ko-zastupnika.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, Goran Mikuličić. Mislim da ste dobro čuli.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. U redu. Na početku mi dozvolite da kažem da je poslednja statusna konferencija u ovom predmetu održana 7. septembra 2006. godine. U skladu sa *Pravilom 65 bis* Pravilnika o postupku i dokazima, statusna konferencija mora da se održi svakih 120 dana, kako bi se organizovala razmena između strana, da bi se obezbedila ekspeditivna priprema suđenja i kako bi se omogućilo optuženima da pokrenu pitanja u vezi predmeta i svog zdravstvenog stanja. Takođe, u svetlu optužbi u spojenoj Optužnici, ovo zasedanje se odvija takođe i po *Pravilu 50(B)* koje omogućava da se u izmenjenoj Optužnici nađu novi navodi. Optuženi su se već pojavljivali pred Pretresnim većem u skladu sa *Pravilom 62*, a novo pojavljivanje treba organizovati što je pre moguće kako bi se optuženi izjasnili o novim navodima Optužnice. Mislim da su nešto ranije danas strane održale sastanak po *Pravilu 65 ter*, ali nemam o tome potpun izveštaj. Možemo li sada da se pozabavimo odlukama od 22. i 23. novembra 2006. godine i o dodeljivanju predmeta novom Pretresnom veću i novom sudiji. Želim samo da podsetim strane da je predsednik Suda odlukom od 22. novembra dodelio ovaj predmet Pretresnom veću broj I, a da je 23. novembra predsedavajući sudija Pretresnog veća broj I dodelio ovaj predmet Pretresnom veću koje čine sudija Alphonsus Orije kao predsedavajući sudija, sutkinja Christine Van Den Wyngaert i ja, koji sam takođe raspoređen kao pretresni sudija u ovom predmetu. Sledeći odluku Žalbenog veća od 2. decembra 2004. godine, optuženi Čermak i Markač se nalaze na privremenoj slobodi u Republici Hrvatskoj i oni... verujem da oni prate ovo zasedanje putem video veze u Zagrebu. Možemo li da potvrdimo da smo u vezi sa njima?

sekretar: Možemo li molim vas da dobijemo potvrdu iz Zagreba da nas vidite i čujete?

sudski službenik u Zagrebu: Da, časni Sude. Govori vam službenik Suda u Zagrebu. Veoma dobro vas čujemo i vidimo. Hvala.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Takođe bih želeo da i ovde optuženi gospodin Gotovina može da prati postupak na jeziku koji razume?

OPTUŽENI GOTOVINA: Časni Sude hvala, mogu.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Hvala. Ako mogu da pitam za gospodina Gotovinu preko vas zastupniče - da li postoji bilo koje pitanje koje bi on želeo da pokrene u vezi njegovog zdravstvenog stanja ili pritvorskih uslova?

ADVOKAT KEHOE: Očigledno da je general u pritvoru...

prevodioci: Molimo da uključite mikrofona. Mikrofona, molim vas.

SUDIJA MOLOTO: Izvinjavam se, ali čujem mnogo buke. Čini se kao da to dolazi iz Zagreba. Ne mogu da vas čujem. Samo malo sačekajte. Ništa ne čujem.

sudski službenik u Zagrebu: Časni Sude, ponovo vam se obraća službenik Suda u Zagrebu.

SUDIJA MOLOTO: Možete li sada da probate?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Kao što vam je poznato, general je u pritvoru i on je dobrog zdravstvenog stanja.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. On nema nikakve pritužbe na uslove u pritvoru?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Nisam siguran da li je potrebno da pitamo i u Zagrebu kakvo je zdravstveno stanje optuženih koji se nalaze na privremenoj slobodi. Znam da se oni ne nalaze u pritvoru, ali ne znam da li je prikladno i njih da upitam, i mislim da u tome nema ništa pogrešno. Da, gospodine Čermak?

OPTUŽENI ČERMAK: Zahvaljujem na pitanju. Što se tiče mog zdravstvenog stanja, potpuno je... potpuno je u redu.

prevodioci: Zvuk nije dovoljno dobar da bi mogli da prevodimo. Mislim da ne postoje mikrofoni.

SUDIJA MOLOTO: Možemo li od sudskog službenika u Zagrebu da saznamo da li se nalaze mikrofoni ispred optuženih?

sudski službenik u Zagrebu: Da, časni Sude, nalaze se mikrofoni ispred optuženika.

prevodioci: Da, sada je u redu.

SUDIJA MOLOTO: Možemo li da saznamo od njih da li mogu da prate postupak na jeziku koji razumeju?

OPTUŽENI ČERMAK: Da, pratim postupak na jeziku koji razumijem.

SUDIJA MOLOTO: Možemo li da čujemo jednog po jednog. Gospodine Čermak?

OPTUŽENI ČERMAK: Što se tiče mog zdravstvenog stanja, kompletno je sve u redu, a što se tiče jezika, razumijem jezik na kojem se vodi postupak.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Čermak. Gospodine Markač?

OPTUŽENI MARKAČ: Časni Sude, ja sam Mladen Markač. Moje zdravstveno stanje je loše i moj liječnički tim poduzima sve da bi moje stanje bilo bolje, a ako ne, onda ga želi održati na postojećoj razini.

:

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Markač. Žao nam je što čujemo da vaše zdravstveno stanje nije dobro, ali nam je lakše kada znamo da vaš tim lekara čini sve kako bi se vi oporavili. Možete li da nam kažete, da li možete da pratite postupak na jeziku koji razumete? Gospodine Markač?

OPTUŽENI MARKAČ: Ja pratim postupak na jeziku koji razumijem.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Markač. Hvala. Sada bih želeo da pokrenem jedno pitanje sa stranama u predmetu vezano za *Pravilo 50*. Siguran sam da strane znaju da su optuženi Čermak i Markač imali priliku da se izjasne o novim optužbama koji se nalaze u drugoj izmenjenoj Optužnici u ovom predmetu IT-03-73; optuženi Gotovina je uhapšen, a statusna konferencija... izvinite, vidim da klimate glavom gospođo. Da li sam rekao nešto pogrešno?

ADVOKATKINJA SLOKOVIĆ: Ne.

SUDIJA MOLOTO: Oh, hvala vam. I na statusnoj konferenciji 20. januara 2006. godine, sudija Parker kao pretpretresni sudija izdao je nalog u skladu sa predloženim spajanjem *Predmeta Čermaka i Markača* sa *Predmetom Gotovina* da je prerano da se optuženi Čermak i Markač izjasne o novim navodima Optužnice. Novi navodi Druge izmenjene Optužnice protiv optuženih Čermaka i Markača uključeni su u zajedničku Optužnicu u *Predmetu Gotovina, Čermak i Markač*. Zajednička Optužnica je podneta 24. jula 2006. godine, a optuženi se Gotovina je na svom prvom pojavljivanju pred Sudom izjasnio o izmenjenoj Optužnici u *Predmetu Gotovina*, koja je podneta 19. februara 2005. godine. A posle spajanja predmeta, i nove tačke optužbe protiv njega su takođe bile uključene. Nove tačke u Optužnici su identične za svu trojicu optuženih, i zbog toga svi optuženi moraju da se izjasne o novim tačkama zajedničke Optužnice, a to su tačke broj : 6, 7, 8 i 9. Tačke broj 7 i 8 su izmenjene ako se uporede sa prethodnim Optužnicama protiv optuženih. Međutim, pre njihovog izjašnjavanja, na osnovu *Pravila 62* treba da se utvrdi da optužene predstavljaju zastupnici, i ja to mogu da potvrdim. Zastupljeni imaju pravo da im se pročita Optužnica. Ako mogu samo da čujem od vas da li gospodin Gotovina želi da mu se pročita Optužnica?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude. Mi odustajemo od tog prava..

SUDIJA MOLOTO: Da. Hvala vam puno. Vi se odričete i ... kako se gospodin Gotovina izjašnjava po tački 6 Optužnice?

ADVOKAT KEHOE: General Gotovina se izjašnjava da nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 7?

ADVOKAT KEHOE: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 8?

ADVOKAT KEHOE: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 9?

ADVOKAT KEHOE: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Gospodine Prodanoviću, kako gospodin Čermak, da li on želi da mu se pročitaju nove tačke Optužnice?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Nema potrebe, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Kako se on izjašnjava po tački 6 Optužnice?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 7?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 8?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 9?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Također da nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Šeparoviću, da li vaš...

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, ne treba čitati Optužnicu generalu Markaču.

SUDIJA MOLOTO: Kako se general Markač izjašnjava po tački 6?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 7?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 8?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Tačka 9?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Nije kriv.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Hvala vama.

SUDIJA MOLOTO: A sada, prema *Pravilu 50(C)* optuženi ima dodatnih 30 dana da dostavi njene ili njegove preliminarne podneske prema podparagrafu (B) po *Pravilu 72* u vezi sa novim optužbama. Mogu li da dobijem o tome naznake... ili da kažem da će nas tih 30 dana odvesti negde do 4. januara. Da li možemo taj datum da uzmemo kao rok?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi smo o tome razgovarali danas ranije na sastanku po *Pravilu 65 ter.* I obzirom na božićne praznike, posle konsultacija sa Tužilaštvom, mi tražimo dve nedelje odlaganja od tog 4. januara, kako bi omogućili svima da uživaju u božićnim praznicima i da se posle praznika posvete podnesku. Verujem da Tužilaštvo u vezi ovog dvonedeljnog produženja nema nikakve prigovore. Svakako, mi smo se složili da pokrenemo ovo pitanje danas pred vama, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Ovde se ne radi o podnesku za čitavu Optužnicu. Stvar je samo o dodatnim tačkama Optužnice. Da li vam je toliko potrebno samo za te četiri tačke?

ADVOKAT KEHOE: Da časni Sude, jer u tim novim tačkama Optužnice postoji čitav niz detalja. Mi časni Sude ne bi tražili dodatno vreme da nije sada božićni period, period porodičnog okupljanja - koje nisu imali čitave godine, a tu i sebe ubrajam, i da bi voleli da to vreme provedu sa porodicom, i to je jedini razlog zbog čega tražimo dodatne dve nedelje produžetka?

SUDIJA MOLOTO: Da li je to pozicija i ostalih zastupnika?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Časni Sude, to je zajednički stav Obrana koji smo na neki način mi iskazali na prethodnoj konferenciji po *Pravilu 65 ter.*

SUDIJA MOLOTO: Vi to potvrđujete, gospodine?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Takođe, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Da li je to i stav Tužilaštva?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, gospodin Kehoe je tačno preneo naše razgovore na konferenciji po *Pravilu 65 ter,* i mi smatramo da je to razuman predlog, i nemamo nikakav prigovor na taj zahtev.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Ako mogu samo da razjasnim. Mi kasnije nećemo tražiti... znam da o tome još nismo razgovarali - o odlaganju početka suđenja. Znam da još nismo razgovarali o vremenu početka suđenja, ali sam sklon da odobrim produžetak od dve nedelje ukoliko budem uveren u početak suđenja, a mi u Pretresnom veću smatramo da ono bi trebalo da počne u maju mesecu.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ako ja mogu? Mi možemo da razgovaramo o početku suđenja u maju mesecu. Mi smo za to prvi put čuli danas ujutro na konferenciji po *Pravilu 65 ter* i mislim da nas je taj datum sve iznenadio, i to ne samo Odbranu... ali je ne želim da govorim u ime kancelarije Tužilaštva, ali mislim da je i njih to iznenadilo. Obzirom na pripreme za ovo veoma, veoma dugačko suđenje...

SUDIJA MOLOTO: Mogu li da vas prekinem?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Ja sada ne želim da govorimo o tom datumu. Ja sam to naveo samo da biste kada razgovaramo o tom odlaganju podnošenja podneska, da to imate na umu u vezi produženja roka. Ako vi kažete da će ove dve nedelje o kojima vi govorite imati uticaj na početak suđenja, onda moramo da pokušamo da uskladimo naše stavove kako bi to uticalo u što je moguće manjoj meri.

ADVOKAT KEHOE: Shvatam, časni Sude. Mi nećemo upotrebiti ovo dvonedeljno produženje kao... kada budemo govorili o početku suđenja.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno.

ADVOKAT KEHOE: U redu.

SUDIJA MOLOTO: To je i pozicija svih ostalih? Bili ste na nogama gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Ne časni Sude, jer vi ste pokrenuli pitanje, a ja sam znao da je ono pokrenuto na konferenciji po *Pravilu 65 ter* i hteo sam da kažem slično onome što je gospodin Kehoe već učinio. Razumeo sam da se na te dve stvari gleda odvojeno, pa da tako i uradimo.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Koji datum predlažete za podneske, preliminarne podneske?

ADVOKAT KEHOE: Smatram da, imajući u vidu da je danas 5., a vi ste časni Sude rekli, mislim da ste rekli 4. januar, dve nedelje posle 4. januara. 18.... da li bi to bio – to bi bilo 18. januara?

SUDIJA MOLOTO: Biće 18. januar ukoliko niko od ostalih nema na to primedbu. U redu. Pored pitanja preliminarne podneske, imamo još neka nerešena pitanja. Zajednički podnesak Tužilaštva u vezi sa zaštitnim merama dostavljen je 19. oktobra 2006. godine i mislim da on još uvek nije rešen. Pretresno veće sada procenjuje te podneske, ali od Odbrane nismo dobili informaciju da li žele da odgovore na te podneske ili ne?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi smo o tome razgovarali na konferenciji po *Pravilu 65 ter* i rekli smo da nemamo prigovor na podneske Tužilaštva. I tada smo, kao i na prošloj konferenciji po *Pravilu 65 ter* izneli da nema potrebe za bilo kakve odgovore na to. Međutim, ukoliko časni Sud želi da mi dostavimo odgovor da nemamo prigovor na to, mi ćemo to i učiniti. Ali zbog zapisnika časni Sude, mi kažemo da nemamo prigovor na podneske koje je dostavila kancelarija Tužilaštva.

SUDIJA MOLOTO: Ukoliko nemate prigovor, to je sada ovde u zapisniku, i to je onda u redu, i onda nema potrebe da dostavljate pismeni odgovor o tome da nemate prigovor. Ja nisam znao da je to pitanje bilo pokrenuto na poslednjoj statusnoj konferenciji. Možemo li da čujemo od gospodina... Odbrane generala Čermaka?

prevodioci: Molimo vas mikrofon.

SUDIJA MOLOTO: Zastupniče mikrofon.

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Obrana generala Čermaka također nema primjedbi na predlog Tužiteljstva.

SUDIJA MOLOTO: Da. Zastupnik generala Markača?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Niti Obrana generala Markača nema primjedbi časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. U tom slučaju, odluka će biti doneta što pre bude bilo moguće. Sledeća stvar o čemu trebamo da razgovaramo je pitanje obelodanjivanja. Ako mogu sada da se obratim Tužilaštvu - u kojoj je fazi obelodanjivanje? Ako možete da kažete odvojeno nešto vezano za *Pravila 66, 68 i 70*?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, uz dozvolu Suda, zamolio bih da sada detaljno ne govorimo o *Pravilu 65 ter*. Brojna pitanja su pokrenuta i od strane višeg pravnog savetnika i od strane Odbrane. Ako mogu to ukratko da sumiram. Postavljeno je pitanje preostalih prevoda, pitanje obelodanjivanja izjava koje se pojavljuju sa različitim ERN brojevima od onih kada su bili uvršteni. Takođe postoji čitav niz tehničkih pitanja, ali mislim da će se ona brzo rešiti u razgovorima među stranama, i izgleda da nema nijednog značajnijeg pitanja oko obelodanjivanja. Takođe postoji zahtev Odbrane za daljim obelodanjivanjem koje je pokrenuto na konferenciji po *Pravilu 65 ter*. Mi smo takođe višem pravnom savetniku rekli da ćemo sa Odbranom detaljno razgovarati o prirodi tog zahteva, a radi se o pristupu materijalima iz drugih predmeta i preciznim odrednicama za to, a Tužilaštvo je odgovorilo na to. To nije nešto na šta mi možemo odmah da odgovorimo, ali to je svakako jedno od pitanja o kom trebamo da razgovaramo sa Odbranom. I na kraju, pitanje obelodanjivanja materijala koji nije dostupan Odbrani putem EDS sistema jeste pitanje koje je bilo tema na jednoj od prethodnih razgovora na konferenciji po *Pravilu 65 ter*. Tužilaštvo je obavestilo višeg pravnog savetnika na konferenciji ovog jutra u vezi kriterijuma za pretraživanje o kojima smo već razgovarali sa našim kolegama iz Odbrane kako bi se preduzeli nužni koraci da bi se obelodanila sva dokumenta kao što su i oni dokumenti po *Pravilu 70*. Postoje još neke opšte stvari koje sada nisam spomenuo, ali smatram da mi kroz sva otvorena pitanja obelodanjivanja prolazimo veoma pomno na svim sastancima po *Pravilu 65 ter*. Ja u ovom trenutku ne znam za postojanje krupnijih problema, i mogu da saopštim Sudu, kao što smo učinili i na sastanku po *Pravilu 65 ter* – da će daljim razgovorima i tehnički problemi i novi zahtevi biti rešavani.

SUDIJA MOLOTO: Ovo su nova pitanja uglavnom u vezi sa tehničkim problemima, a zbog zapisnika bih hteo da dobijem konkretne odgovore na pitanja koja su još uvek ostala otvorena od prošlih statusnih konferencija. Na primer, Tužilaštvo je navelo da postoji još oko 100 dokumenata koje je potrebno da se prevedu. Mene zanima: da li su ta dokumenta prevedena i ako jesu, da li su obelodanjena?

TUŽILAC TIEGER: Koliko sam ja razumeo od našeg pomoćnog tima časni Sude, odgovor je potvrđan. Oni su prevedeni i obelodanjeni.

SUDIJA MOLOTO: Da li o tome možemo da dobijemo i potvrdu Odbrane?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Zaista smo dobili časni Sude više izjava svedoka. Nisam ih brojao, tako da ne mogu tačno da vam kažem da li ih ima 100. I mi takođe ne znamo koje je izjave Tužilaštvo planiralo da nam obelodani, ali mogu da potvrdim da smo dobili u novembru verujem, kao i u septembru mesecu dva obelodanjivanja od Tužilaštva na kompakt disku, ali i objavljivanje preko EDS sistema. Da li je tu sve, ja ih nisam brojao, tako da nisam siguran.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Pretpostavljam da to isto važi i za ostale timove Odbrane?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Tako je, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Tužilaštvo čeka potvrdu u vezi dokumenata po *Pravilu 70*, njih otprilike stotinak. Da li je ta potvrda stigla i ako jeste, da li su ti dokumenti obelodanjeni?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, ona još uvek nije stigla. Mi i dalje nastojimo da dobijemo tu potvrdu. Naš poslednji predlog je da se sastajemo sa osobama koje to trebaju da nam dostave i idemo svaki document pojedinačno kako bi dobili potvrdu. Činimo sve što možemo u vezi sa tim i nastavićemo sa našim naporima.

SUDIJA MOLOTO: Molim vas. Pretresno veće će to veoma ceniti. Izvinite. A šta je sa obelodanjivanjem po *Pravilu 68*? Da li se nastavljaju pretrage i da li se vrše obelodanjivanja Odbrani?

TUŽILAC TIEGER: To je proces koji neprestano traje. Jedna od odredbi Pravila 68 tiče se i onih dokumenata koji nisu dostupni preko EDS sistema. Odbrana je svesna napora Tužilaštva u vezi sa tim. Mogu da saopštim časnom Sudu, a što je bilo vidljivo iz sastanaka po *Pravilu 65 ter*, i kao što sam ranije rekao, to je proces koji se sastoji iz tri dela, i mi smo veoma aktivni u preduzimanju tih koraka.

SUDIJA MOLOTO: Mogu li još jednom da pitam Tužilaštvo po pitanju prevoda... da li postoje neki problemi sa prevodom što možda zadržava proces obelodanjivanja ili nemate nikakve probleme sa prevodom?

TUŽILAC TIEGER: Pre svega, Odbrana je pokrenula to pitanje na konferenciji po *Pravilu 65 ter*. Mi nismo potpuno sigurni, na osnovu onoga što je jutros rečeno u čemu je tačno problem kao ni kolike su razmere tog problema. Jedno od pitanja odnosi se na potvrdu da je Odbrana primila određene izjave ili drugu dokumentaciju koja nije prevedena. Mi smatramo da je tu uključeno i pitanje koje dokumente je Tužilaštvo obavezno da prevede. To se ne odnosi na svu dokumentaciju koja je obelodanjena Odbrani, već na izjave svedoka za koje se Tužilaštvo opredelilo da ih pozove na suđenje ili za onu dokumentaciju koju planira da ponudi na usvajanje. To je jedna od

stvari koja će po mom mišljenju najverovatnije biti rešena u neposrednim kontaktima i razgovorima sa Odbranom. Možda sam ja samo previše optimističan da je samo u tome stvar. Časni Sud je svestan, a ja sam to pomenuo na konferenciji po *Pravilu 65 ter*, da je Odeljenje za konferencijske i prevodilačke usluge među onim resursima Tribunala kod kojih se prave liste prioriteta za prevod dokumenata. I koliko sam ja razumeo navode časnog Suda o predloženom ili planiranom datumu, to bi moglo da pomogne bržem prevodu dokumenata koji su dostavljeni Odeljenju za konferencijske i prevodilačke usluge, tako da mislim da će to ubrzati proces. U ovom trenutku ja ne znam da postoje neki problemi sa prevodom, problemi koji bi ometali obelodanjivanje dokumenata, i to u razmeri koja bi zahtevala da se o tome obavesti Pretresno veće. Međutim, svestan sam da uopšteno govoreći dolazi do promena u okolnostima i mi ćemo se onda fokusirati na to konkretno pitanje iz tog konkretnog razloga i stupićemo u kontakt sa višim sudskim službenikom čim to bude moguće, kao i sa mojim kolegama iz Odbrane.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Na osnovu ovoga što smo čuli, pretpostavljam da mogu da kažem da obelodanjivanje još nije završeno?

TUŽILAC TIEGER: Tako je časni Sude, čak i pored moje ograde da je obelodanjivanje po *Pravilu 68* proces koji teče. Ali osim toga, zaključak časnog Suda je ispravan.

SUDIJA MOLOTO: Upravo sam hteo da pitam ukoliko izuzmemo obavezu po *Pravilu 68*, kakav vremenski raspored možemo da utvrdimo za preostala obelodanjivanja?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, moram unapred da tražim vaš oproštaj ukoliko bude izgledalo da na neki način izbegavam odgovor na vaše pitanje, ali ja sam još jutros rekao da sada kada smo dobili izjašnjavaње o krivici u pogledu izmenjene Optužnice, a to su obe strane već neko vreme čekale, da sada možemo ozbiljno da započnemo razgovore o prirodi predmeta, koja su sporna pitanja u ovom redmetu i tako redukovali sporna pitanja kako bi Pretresno veće primilo samo najbolje informacije koje su mu potrebne za donošenje odluke. Sva ova pitanja će imati uticaja i na pitanje obelodanjivanja. Kada budemo redukovali broj spornih pitanja, to će sigurno biti od uticaja – daću vam jednostavan primer – nesporne činjenice – na šta je potrebno da se veoma fokusiramo, jer to ima ogroman uticaj na brojna dokumenta koja će biti relevantna za ovaj predmet i koja će onda biti potrebno ili neće biti potrebno da se obelodane u ovom predmetu. Nadam se da ćemo biti u mogućnosti da izbegnemo nepotrebne prevode i nepotrebna obelodanjivanja dokumenata, za koja bi se na kraju moglo ispostaviti da nisu relevantni za suđenje zbog toga jer su se strane saglasile da određene činjenice nisu sporne. Dakle, taj proces će čini mi se imati vrlo povoljan uticaj na broj dokumenata koje treba obelodaniti, i mi ćemo se ponovo obratiti Sudu u vezi sa dokumentima koje tek treba da se obelodane kada budemo imali nešto realnije podatke. Jedan od faktora na konkretnom primeru je pitanje obelodanjivanja materijala koji nije dostupan Odbrani preko EDS sistema. Bilo bi od velike pomoći kada bi mi prvo o tome dalje razgovarali sa Odbranom, kako ne bi trošili naše vreme i resurse pregledavajući i prevodeći dokumente, onda njih zatrpavali sa velikim brojem dokumenata za koje niko ovde ne smatra da su relevantni. Ukoliko se na to fokusiramo

u kombinaciji sa drugim temama o kojima možemo da se dogovorimo, to će sve na dramatičan način da umanjí broj dokumenata i prevoda koje je potrebno obelodaniti.

SUDIJA MOLOTO: To je veoma uspešno izbegavanje odgovora gospodine Tieger. Hvala vam puno. Pretpostavljam da ćemo to tako i ostaviti za sada. Pretpostavljam da vi gospodo ne želite da vršite dalje izbegavanje odgovora? Ostavljamo to ovako.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, uradio je sjajan posao.

SUDIJA MOLOTO: Možemo li onda da pređemo na nesporne činjenice koje ste takođe spomenuli gospodine Tieger, a pretpostavljam da ćete i ovo pitanje tretirati na isti način? Naravno, samo da kažem da su strane čekale izjašnjavanje o zajedničkoj Optužnici. Stav je Pretresnog veća, i to smo izneli ovog jutra, da obe strane trebaju da što je moguće pre započnu razgovore o pitanju nespornih činjenica. Ne znam da li želite nešto da kažete o ovom aspektu gospodine Tieger? Izgleda da želite da ustanete?

TUŽILAC TIEGER: Ne, časni Sude. Izvinite. Samo to da preliminarni razgovori sa mojim uvažanim kolegama sugeríšu da će tu biti rezultata. Mislim da nije teško čak ovako na brzinu identifikovati brojna područja o kojima smo mogli da razgovaramo u tom procesu.

SUDIJA MOLOTO: Ja ću vam sada postaviti još jedno pitanje koje možda nije sasvim prikladno. Ja verujem u utvrđene rokove, jer to je jedini način na koji možemo da utvrdimo da li radimo u skladu sa planom ili ne. Drago mi je da čujem da kažete kako mislite da možete brzo da se dogovorite po pitanju nespornih činjenica, ali kolika je ta brzina?

TUŽILAC TIEGER: Da li sam rekao brzo?

SUDIJA MOLOTO: Rekli ste. Da li želite da pogledate zapisnik?

TUŽILAC TIEGER: Pre svega, ja zaista želim da uđemo u taj proces što je moguće pre. Drugo, postoji nekoliko tema o kojima očigledno može da se razgovara u tom smeru. Meni će biti drago da još danas identifikujemo te teme zajedno sa kolegama iz Odbrane na kraju ovog razgovora, kako bi stupili u kontakt sa sudskim pravnim savetnikom kako bi i njemu rekli o kojim temama ćemo razgovarati na početku, nakon čega ćemo posle jednog ili dva dana utvrditi predlog vremenskog rasporeda za eventualno postizanje sporazuma po tim pitanjima. Mislim da bi možda bilo pogrešno kada bih ja sada precizno ponudio vremenski okvir bez razgovora sa njima (Odbranom), ali ja mogu preko sudskog pravnog savetnika da dostavim tu informaciju Pretresnom veću u narednih 48 časova.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Zahvalan sam vam. To je dovoljno. Hvala vam puno. Idemo onda na sledeću tačku, a to je datum početka suđenja. Dame i gospodo, vi ste jutros rekli da bi strane želele da datum početka suđenja ne bude u maju mesecu. Koliko biste želeli da se datum početka odloži?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, kada je reč o Odbrani, ja zastupam generala Gotovinu, ali sam se posavetovao sa kolegama. Mislim da bi najraniji datum za početak suđenja bila jesen, septembar mesec ili kasnije. Smatram da je fizički nemoguće sve to uraditi pre tog datuma. Ovo je jako veliki predmet i jako važan predmet za mog klijenta, koji će imati veliki uticaj na ostatak njegovog života. Prema tome, gotovo je nemoguće da se spremimo za početak suđenja, i time ne bismo učinili uslugu generalu Gotovini. Ne bih želeo da govorim u ime mojih kolega, ali ja mislim da ćete dobiti isti odgovor.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kehoe, to nikako ne može da bude septembar mesec. Možemo da govorimo o nekom drugom datumu, ali je septembar mesec jednostavno predaleko.

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, ovo je jedan jako veliki predmet.

SUDIJA MOLOTO: Shvatam.

ADVOKAT KEHOE: I očigledno da ima ogroman... shvatam da je časni Sud pogledao Optužnicu i da ste videli da je ona sada izmenjena, ali to je ogroman predmet u kom se bavimo velikim korpusom činjenica. Mislim da može mnogo toga da se utvrdi i pre početka suđenja. Ukoliko to ne uradimo tada, mislim da će se i gospodin Tieger složiti oko toga da ćemo onda na samom suđenju trošiti vreme da se to razreši umesto da to rešimo među sobom. Imajući to u vidu časni Sude, ovde se zaista radi o interesu branjenika i njihovog vremena za pripremu. Mi smo jutros prvi put dobili neku indikaciju koja se tiče vremena početka suđenja, a to je došlo sasvim ubrzano i za nas iznenađujuće, imajući u vidu koji još posao moramo da završimo. Ja ću ovo da lično kažem časni Sude: ja sam advokat i od toga živim – zastupam ljude u sudskim predmetima. Očigledno da sam neke već zastupao, a imam i neke predmete u rasporedu tokom ovog vremenskog perioda. Ja znam da to nije problem Pretresnog veća, ali postoje neki klijenti izvan ovoga koji imaju... ja sam više godina radio na njihovim predmetima i ja imam prema njima etičku odgovornost, kao što sam siguran da i vi časni Sudijo to znate, jer ste bili advokat tokom vaše karijere. Vi znate kakva je to etička odgovornost. I u tako kratkom vremenskom periodu tokom maja meseca, većina sudskog vremena... mnoga su suđenja zakazana u tom periodu za mene i ona će biti i rešena tokom maja meseca. Ali to nije najvažnije pitanje. Najvažnija su pitanja prava generala Gotovine i mogućnost da se ovaj predmet u potpunosti pripremi za suđenje. I iznoseći ovaj splet okolnosti, nadam sa da će se samnom složiti i Tužilaštvo i ostali timovi Odbrane kada kažem da je najraniji početak suđenja septembar mesec. Takođe mislim da Tužilaštvo ima određenu ideju o tome koliko će biti potrebno da se ovo suđenje privede kraju, imajući uvidu strategiju završetka rada ovog Tribunala. Mislim da je u razgovorima, ne želim da govorim u ime gospodina Tiegera, ali gospodin Tieger bi mogao da iznese pretpostavku vremenskog okvira kako bismo izbegli problem. Kada je reč o Odbrani generala Gotovine kao i o Odbrani ostalih branjenika, mislim da je gotovo nemoguće početi pre početka septembra meseca.

SUDIJA MOLOTO: Ali gospodine Kehoe, vi znate da je jedno od osnovnih prava generala Gotovine koje je zaštićeno Statutom da suđenje mora biti što ekspeditivnije?

ADVOKAT KEHOE: Znam to časni Sude, i mislim kada suđenje počne da će ono zaista i biti ekspeditivno. Međutim, moram još da dodam da je ovo predmet u kome postoji vrlo, vrlo veliki korpus činjenica sa mnogo nijansi, i očigledno je da su posledice za generala Gotovinu ogromne. On je ovde na svom životnom suđenju, potencijalno za ostatak njegovog života, imajući u vidu kakve su optužbe protiv njega. Imajući na umu sve te elemente, general Gotovina sigurno želi da dobije to dodatno vreme kako bi se obezbedilo da njegova odbrana u potpunosti bude spremna.. To je taj vremenski raspored koji tražimo od vas, i ja mislim da to nije u nesuglasju sa projekcijama Tužilaštva, jer je jednostavno nemoguće početi sa suđenjem u ovom predmetu u maju mesecu, imajući u vidu sve što se sada događa.

SUDIJA MOLOTO: Meni se čini iz ovoga što ste rekli kao da su optuženi juče prvi put videli Optužnicu i kao da vi niste i do sada radili na ovom predmetu, već da ste tek sada dobili Optužnicu i počeli da se pripremate?

ADVOKAT KEHOE: Ja ne kažem... Molim vas časni Sude da to ne shvatite na takav način – da do sada ništa nije urađeno u ovom predmetu.

SUDIJA MOLOTO: Ja ne kažem da ništa nije urađeno. Ja vam kažem da vi govorite kao da nije.

ADVOKAT KEHOE: Ne, ne. Dopustite da se uz svo dužno poštovanje ne složim sa vama, časni Sude. Kada imate jedan konkretan cilj kao što ga ovaj Sud ima, i kada prema kome treba ići, stvari koje bi trebalo da se urade su na primer kompletiranje svih intervju svedoka, a mi još nismo završili ni sa obelodanjivanjem. Sve to kada se završi i pripremi za suđenje, za branjenike, i sve što treba da se završi u Hagu, to je ogroman proces koji je svakako i skup i zahteva jako mnogo vremena. A kako bi mi mogli na najbolji mogući način da zaštitimo prava generala Gotovine, ja verujem da je zaista nemoguće časni Sude da počnemo tokom maja meseca. Ja verujem da mi najranije možemo da budemo spremni u septembru mesecu, imajući u vidu koliki je ovaj predmet.

SUDIJA MOLOTO: U redu gospodine Kehoe, čuo sam ono što ste rekli. Da li je to pozicija i ostalih timova Odbrane?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Časni Sude, to je... to je stav i Odbrane generala Čermaka, uz jednu malu nadopunu ovih argumenata koje je kolega Kehoe izneo, a to je da je do sada datum orijentacioni održavanja ovog suđenja bio proljeće 2008. godine. I bez obzira što smo se mi naravno pripremali i znamo za šta smo optuženi i radimo na tom predmetu, pomicanje početka gotovo godinu dana unaprijed sigurno da remeti naše mnoge planove, ne samo u ovom predmetu, kao što je gospodin Kehoe i izneo. Podsetiću da smo mi u fazi prije spajanja postupka počeli sa razgovorima oko usaglašavanja nespornih činjenica, i to je prekinuto zbog spajanja ovog predmeta. I mi smo *de facto* sada apsolutno na početku tog procesa. Mi tek sada imamo potvrđenu Optužnicu na koju imamo pravo prigovora. Dakle, u jednoj smo vrlo ranoj fazi postupanja. Rok svibanj [maj] ove godine... sljedeće godine 2007. je stoga zaista, pogotovu ovako iznenada naznačen – preuranjen i za Obranu generala Čermaka, a

koliko znam i za ostale Obrane. Gospodin Kehoe je već nešto o Obrani generala Gotovine rekao, a znam da i Obrana generala Markača ima otprilike sličan stav.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Prodanoviću, odakle dolazi taj datum početka suđenja u proleće 2008. godine?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Glasnogovornik Tužiteljstva časni Sude je to javno izrekao.

SUDIJA MOLOTO: Glasnogovornik?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Glasnogovornik, da. Gospodin Nikiforov.

SUDIJA MOLOTO: Da li kancelarija Tužilaštva ovde zakazuje početak suđenja?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Naravno da ne zakazuje časni Sude, ali nitko nije ni na bilo koji način indicirao da to ne bi bio točan početak suđenja... a ovaj termin je bio javno obznanjen.

SUDIJA MOLOTO: Voleo bih da vidim gde je to javno rečeno, ali u svakom slučaju moram da priznam da mi nisu poznati rasporedi suđenja koje zakazuje Tužilaštvo. Ja sam pomislio da ovde Pretresna veća zakazuju početak suđenja, bar u okviru mog iskustva, mog veoma ograničenog iskustva. I ukoliko glasnogovornik...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Svakako ste u pravu časni Sude. Ali, ja vam kažem koje su činjenice u pitanju. I s obzirom da je čak u dva navrata to i u medijima bilo objavljeno, s obzirom da taj termin nitko nije demantirao, a i s obzirom na sam tok priprema do sada ovog predmeta, otprilike se računalo s tim rokom.

SUDIJA MOLOTO: Nažalost, vi ste koristili pogrešne izvore informacija, gospodine Prodanoviću. Pretresno veće je upravo dodeljeno...

ADVOKAT PRODANOVIĆ: To je očigledno, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Zaista, zaista, to je očigledno. Ovo Pretresno veće je sada dodeljeno ovom predmetu, i ovo Pretresno veće će zakazati početak ovog suđenja, a ne kancelarija Tužilaštva. U svakom slučaju, hvala vam puno. Da li imate nešto da dodate gospodine Šeparoviću?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, naravno da je na Obrani da se pripremi za suđenje kada ga Sud odredi. Međutim, Obrana generala Markača se složila sa Obranom generala Gotovine i generala Čermaka uzimajući u obzir sve te različite argumente koji su izneti, jer smo se temeljili temeljnim pravom da optuženi ima pravo na brzo suđenje, ali i na fer suđenje, što znači da – ako se prethodno dobro ne pripremi suđenje, riješi niz ovih tehničkih pitanja, pa od prevođenja i ostalih, da onda ni samo suđenje neće ići dovoljno brzo. Zato smo se složili s tim da je bolje možda odgoditi početak, ali dobro se pripremiti i tehnička sva pitanja riješiti, a da onda suđenje ide brže. Hvala.... Zato

smo podržali predlog Obrane generala Gotovine da to bude rujan (septembar), najkasnije rujan, ili... rujan, da – najranije rujan.

SUDIJA MOLOTO: Ali, gotovo ima šest meseci od današnjeg dana do maja meseca. Da li vi govorite da šest meseci nije dovoljno Odbrani da se pripremi, pored onog vremena koje ste do sada imali? Gospodin Prodanović nam je upravo rekao da ste vi upravo počeli razgovore oko nespornih činjenica čak i u predmetu Čermak i Markač, kada je došlo do prekida zbog spajanja Optužnice. Svakako da šest meseci od...

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, naravno da smo mi radili svo ovo vreme i pripremali se... pripremali smo se prema dokumentaciji koju smo dobili od Tužilaštva i koju smo sami ovaj... koju smo sami pribavili. Međutim, kad vam kažem dakle... ja vam mogu iznijeti konkretne podatke koliko dokumentacije nije prevedeno. Dakle, ukoliko se sve to ostvari, ukoliko bi se sve to prevelo, ukoliko bi sva dokumentacija došla, popis svjedoka, utvrdile se nesporne činjenice, onda može početi suđenje ranije. Međutim, uvažavajući interese sve tri strane i slušajući kolege iz Tužilaštva i Obrane, druge dvije Obrane, mi smo prihvatili i čini nam se realnim da je to... da je to... ovaj, najranije rujan. A mi ne određujemo naravno, početak suđenja... A podsjećam, Optužnica je takve prirode, tako po našem mišljenju široko postavljena, da i Obrana mora bit tako široka, najmanje tako široka... Naravno, sve sa tim da dobijemo brzo i fer suđenje... što je sigurno svima interes.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno gospodine Šeparoviću.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Hvala vama, gospodine.

SUDIJA MOLOTO: Želeo bih da sada čujem nešto drugačije od Tužilaštva. Gospodine Tieger, kako vi možete da doprinesete ovoj raspravi? Odbrana želi da se počne u septembru. Siguran sam da bi Tužilaštvo želelo da počnemo u martu mesecu?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, dozvolite mi da kažem nešto o jednoj stvari pre nego što odgovorim na vaše pitanje, a tiče se predviđenog vremena početka suđenja na osnovu izveštaja medija. Želeo bih to da kažem u duhu kolegijalnosti koja je do sada preovlađivala u ovom predmetu, i želeo bih da to i održimo. Ja sam shvatio da je moj kolega rekao da su to bile najbolje informacije do kojih je mogao da dođe, a ne da je on razumeo da Tužilaštvo može da zakazuje datum početka suđenja i na taj način ugrozi ovlašćenja Pretresnog veća. To samo govorim u vezi sa nagađanjima u medijima, i pretpostavljam da su i oni kao i svi mi ovde pokušavali da učine pod ovim okolnostima – da na osnovu dostupnih informacija donesu najbolju procenu o tome kada bi suđenje moglo da počne, imajući u vidu kakvi su izvori dostupni i kakvi su drugi rokovi. Mislim da moj najznačajniji doprinos koji mogu da pružim ovoj raspravi jeste moje iskustvo iz prethodnih predmeta u kome su postojali utvrđeni rokovi, plus jedan dodatni faktor. Prvi faktor je priznanje nečega što mislim da je vrsta frustracije Suda u pokušaju da sve predmete procesuiru i ekspeditivno završi suđenja. Mislim da mogu da kažem da je tačno, a to je izneto od strane mojih kolega iz Odbrane – da vreme koje će se potrošiti u pretpretresnoj fazi neće biti izgubljeno po mom mišljenju. Ostalo je još mnogo posla, a to može da ubrza suđenje. Moje je iskustvo da ukoliko se ta pitanja zaobiđu ili se u potpunosti ne razreše pre početka suđenja, onda se uštedeno vreme pre

početka suđenja troši na ta pitanja tokom samog suđenja. Pitan sam o tome i izneo sam svoj stav na konferenciji po *Pravilu 65 ter* ili možda neposredno posle tog sastanka od strane zastupnika Odbrane. Pitali su me kakvo je moje mišljenje o tome kada bi ovo suđenje moglo da bude završeno, ukoliko se preduzmu ti neophodni koraci. A od višeg sudskog pravnog savetnika čuo sam opšti utisak o tome koliko dugo bi ovaj predmet trebalo da traje, što svakako dovodi do potrebe za početkom suđenja što je moguće pre. Mislim da se ovde radi o pogrešnom razumevanju i moje... i osećam se obaveznim da kažem barem Sudu... kako bi mogao da na pravi način razmotri prethodno izlaganje mojih kolega, a to je da ja verujem na osnovu onoga što znam u ovom predmetu i što ovde pokušavam da postignem u predmetu i u razgovorima sa Odbranom, hteo bih da kažem da bi ovo suđenje moglo da se završi za otprilike 12 do 14 meseci, a ne u malo preteranom periodu koji sam čuo da se pominje na konferenciji po *Pravilu 65 ter*, što je takođe možda imalo ulogu u proceni Pretresnog veća o tome šta je u prethodnim izlaganjima rečeno o početku suđenja. Čini mi se da bih napravio veliki propust da to sada nisam napomenuo u svetlu izlaganja Odbrane i toga kako je Pretresno veće razumelo procenu potrebnog vremena do početka suđenja pod okolnostima o kojima smo razgovarali. Nadam se da je ovo od pomoći Pretresnom veću. Čini mi se da je to nešto o čemu bih želeo da znam da se nalazim na mestu Pretresnog veća kako bih mogao na pravi način da procenim težinu raznih pitanja koja su pokrenuta tokom naših izlaganja. Naravno, mogu samo da kažem da verujem da kada je reč o strogim rokovima o kojima govori Sud, mislim da je najbolje da budemo u kontaktu sa višim sudskim službenikom, i ja to ne kažem samo u vezi ovog konkretnog pitanja, već je to nešto o čemu ja godinama govorim, a to je da kada se radi sa višim sudskim službenikom na jedan strogo fokusiran način, to će onda dovesti do najbržeg i najefikasnijeg suđenja, a potrošeno vreme neće biti izgubljeno, već na pravi način iskorišćeno. I kao što sam puno puta rekao i u drugim situacijama, smatrao sam se obaveznim da to i ovde sada kažem.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam, gospodine Tieger. Po mom mišljenju, procena vremena za završetak suđenja nije dobra osnova da se kaže da početak suđenja treba da počne kasnije, a ne ranije.

TUŽILAC TIEGER: Slažem se časni Sude, osim što su te dve stvari povezane, što je drugo... ukoliko nisam uspeo da objasnim povezanost te dve stvari, želim ponovo da naglasim da postoji jasna veza između određenih priprema u pretpretresnoj fazi u saradnji i konsultacijama sa Sudom i statusa u kojima se nalaze predmeti koji nisu imali tako dobru pripremu.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Čuo sam stavove strana. Još uvek se nisam uverio da je septembar zaista mesec kada bi suđenje trebalo da počne. O tome je potrebno još da se razmisli, i ukoliko bude potrebno, zamoliću strane da dodatno prošire svoju argumentaciju. A u međuvremenu bih zamolio strane u postupku da razmotre koliko bi mogle da ubrzaju početak suđenja, a mi ćemo sa naše strane da vratimo stvari unazad, kako bi se našli negde na sredini. Da?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vam, časni Sude. Hteo bih samo da kažem jednu stvar. Vi kažete da ćete možda zatražiti dodatne komentare strana. Mi smo za ovo saznali bukvalno pre sat ipo vremena. Ukoliko budemo imali dovoljno vremena za razmatranje

stvari u vezi sa datumom početka suđenja, mi bismo bili zahvalni ukoliko od nas zatražite da vam dostavimo pisanu argumentaciju u vezi naše pozicije po ovom pitanju.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno.

ADVOKAT MIŠETIĆ: Hvala vama.

SUDIJA MOLOTO: Nisam siguran da to mora biti u pisanoim obliku, ali bih svakako želeo da čujem od vas šta imate da kažete, i ako bi mogli da naznačite koliko biste bili u mogućnosti da ubrzate početak suđenja?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Sada bih predložio da ovo pitanje o početku suđenja ostavimo po strani, uz primedbu da će se to još razmatrati. Sledeće pitanje o kome trebamo da razgovaramo je poziv upućen Tužilaštvu da smanji obim Optužnice u skladu sa *Pravilom 73 bis(D)*. Ovo možda nije pravi trenutak da se to učini, ali mi želimo da pokrenemo zajedno sa vama to pitanje i saznamo da li uopšte takva mogućnost postoji na strani Tužilaštva?

TUŽILAC TIEGER: Časni Sude, kao što Pretresno veće verovatno zna, ja sam tek nedavno ušao u ovaj predmet nakon što sam završio sa jednim prilično dugim suđenjem. Razumeo sam da je moje raspoređivanje u ovom predmetu u stvari poziv da učinim sve što mogu kako bi predmet bio fokusiran i precizan što je više moguće, tako da ću se ja svakako odazvati pozivu Suda, i cenim način na koji je to urađeno. To je deo... to je deo onoga što bismo mi želeli da postignemo, i svakako ćemo pažljivo razmotriti to pitanje.

SUDIJA MOLOTO: Mogu li opet da ponovim pitanje: da li imate ikakav vremenski raspored na umu?

TUŽILAC TIEGER: Želim da budem potpuno otvoren, časni Sude – ne, nisam imao nikakav rok na umu. Cenim ovaj pristup koji nameće svetlo rokova u odnosu na ono što želimo da postignemo. Ukoliko bi Sud dopustio, a to bi možda bilo najbolje - da iznesemo predlog vremenskog rasporeda za nerešena pitanja. Ali pošto sam to rekao, više sam nego zadovoljan da komuniciram sa Sudom preko sudskog pravnog zastupnika, uz konsultacije sa kolegama iz Odbrane, i da onda predložim određeni vremenski okvir za određene delove pretpretresnih priprema.

SUDIJA MOLOTO: To bismo veoma cenili, gospodine Tieger. Hvala vam puno. Da?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude. Hteo bih nešto da kažem o tome. Opet ponavljam da smo mi o tome upravo razgovarali na na konferenciji po *Pravilu 65 ter*. Ali samo jedna stvar kako bi Sud razmotrio potencijalni uticaj smanjenja Optužnice koje bi Tužilaštvo napravilo i kakve bi to implikacije imalo na naše podneske po *Pravilu 72*. Radi efikasnosti, mi ćemo se možda u pisanim podnescima baviti stvarima koje se neće možda pojaviti u završnom obliku Optužnice. Ne znam šta sa tim da radimo, ali je to možda pitanje za vas – na koji način da nas usmerite kako bi se

ograničila pitanja za koja su se odlučili da idu po *Pravilu 73* a koja će možda uticati na našu odluku o podnescima po *Pravilu 72*.

SUDIJA MOLOTO: Dobro zapažanje, slažem se sa vama. Da li su dati bilo kakvi rokovi za podneske po *Pravilu 72*? Rekli smo da je to 4. januar?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Vi ste rekli 18. januar.

n

SUDIJA MOLOTO: 18. januar?

ADVOKAT MIŠETIĆ: Da, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Tieger, da li možete da povežete ove dve stvari?

TUŽILAC TIEGER: Upravo sam o tome razmišljao, časni Sude – kako na najbolji način povezati ta dva problema. Nisam siguran da imam ideju kako bi trebalo formalno tehnički rešiti proces rasporeda na najbolji način, pogotovo u vezi sa činjenicom o nadolazećim praznicima koji će očigledno imati uticaj na sve nas. Ali čini mi se da je minimum da vidimo posle razgovora sa Odbranom da li možemo da identifikujemo ona područja za koja relativno brzo možemo da utvrdimo da će ostati u Optužnici, ili za koje Tužilaštvo smatra da treba ostanu, ili alternativno da se identifikuju ona područja za koja smatramo da mogu da se smanje. Mislim da bi taj proces bio olakšan ako bismo od Odbrane čuli šta je njihova zabrinutost. Siguran sam da će pokrenuti pitanja koja mi moramo uzeti u obzir kada budemo odlučivali na kojim delovima predmeta bi trebalo da se radi. Meni se čini da je ovde reč o dvosmernoj ulici, i čini mi se da bi bilo veoma teško pitanje Odbrane po *Pravilu 72* svesti samo na probleme smanjenja obima Optužnice, jer su te dve stvari povezane. U isto vreme, smatram da je poenta na koju je ukazao gospodin Mišetić i ... niko ne želi da obaveže Odbranu da se bavi nepotrebnim stvarima koje bi se kasnije pokazale kao pitanja o kojima neće biti govora. Dakle, razgovori koji se njih tiču u vezi *Pravila 72* i naše povratne informacije što je pre moguće za ona područja za koja mi smatramo da bi oni na njih trebalo da se fokusiraju, jer ta područja najverovatnije neće izaći iz Optužnice u ovom postupku smanjenja njenog obima - to mislim da možemo reletivno brzo da uradimo, i mislim da će to biti svakako od pomoći. Ja znam da to zvuči manje konkretno od onoga što bih želeo, ali to je jedan od onih problema gde ne možete preduzeti određene korake pre drugih, jer su stvari povezane, zbog čega smatram da je najbolje rešenje otvorena komunikacija, što je moguće više tokom tog perioda. Ukoliko se ubrzo sastanemo i vidimo da ima progressa na ovaj ili onaj način, a za koji znamo da neće uticati na rok za dostavljanje podnesaka po *Pravilu 72* ili znamo da će imati uticaj na to kako proces bude napredovao, mi ćemo o tome svakako obavestiti Sud što pre bude bilo moguće.

SUDIJA MOLOTO: Kako bi konkretizovali ovo što ste upravo izneli gospodine Tieger, da li bi od pomoći bila sugestija Pretresnog veća da je možda potrebno da odredite neke rokove za sastanke među stranama?

TUŽILAC TIEGER: Svakako, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Kako bi rešili ove stvari, čak iako niste postupali po *Pravilu 73 bis (D)*, vaše uvažene kolege bi otprilike trebalo da imaju ideju u kom ćete se vi pravcu kretati kada su u pitanju njihovi podnesci po *Pravilu 72*.

TUŽILAC TIEGER: Svakako.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Kakav ćemo im vremenski raspored dati?

TUŽILAC TIEGER: Nisam siguran oko toga. Lakše bi mi bilo da...

SUDIJA MOLOTO: Svakako bih voleo da se to dogodi pre početka sudske pauze.

TUŽILAC TIEGER: Mislim da možemo na to da se obavežemo.

ADVOKAT KEHOE: Šta mislite o sutrašnjem danu?

SUDIJA MOLOTO: To je jako dobro.

ADVOKAT KEHOE: Dopada vam se predlog?

SUDIJA MOLOTO: Dopada mi se, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Znao sam da hoće, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Možda smo još juče mogli da počnemo? Da li ste ozbiljni?

ADVOKAT KEHOE: Ozbiljan sam, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Prodanoviću? U međuvremenu, gospodine Šeparoviću, šta mislite o predlogu za sutra?

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Časni Sude, mi smo... ovaj, kupili karte već za povratak u Zagreb. A inače su nam prošli puta propale karte, jer smo došli... ovaj, pa je sastanak odgođen. Tako dva puta da nam propadnu, možda bi bilo malo previše?

SUDIJA MOLOTO: Shvatam. Ali što pre bude bilo moguće. Pretpostavljam da ovo pitanje mogu da prepustim stranama kako bi ga rešili?

TUŽILAC TIEGER: Možete, časni Sude. Mi ćemo biti u kontaktu sa višim sudskim službenikom po ovom pitanju i on će precizno znati koji su koraci preduzeti i šta smo tačno uspeali da rešimo.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno, gospodine Tieger. Ovde završavamo sa ovom temom. Iduća tema tiče se potencijalnih konflikta interesa između različitih timova Odbrane. Zamoliću vas gospodine Kehoe da nas uvedete u ovu temu?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi smatramo da... bilo koji konflikt interesa koji se pojavi kod drugih zastupnika Odbrane, mi o tome nemamo stav, osim ako se ne tiče

pitanja koja su vezana za nas. A ovo je pitanje koje se prvi put pokreće pred Pretresnim većem. To se pojavilo vezano za žalbenu odluku, tako da ću to prepustiti mojim uvažanim kolegama.

SUDIJA MOLOTO: Da. Ali to se dogodilo zbog argumenata koji su bili izneti pred Žalbenim većem, zar ne gospodine?

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, časni Sude?

SUDIJA MOLOTO: To pitanje se pojavilo jer su neke od strana iznele pred Žalbeno veće da bi tu moglo da se radi o konfliktu interesa?

ADVOKAT KEHOE: Časni Sude, mi jesmo govorili o tim stvarima vezano za zajedničku Optužnicu i za svedoke, ali nikada o tome nismo govorili pred Pretresnim većem kada je o tom pitanju reč, niti smo rešili to pitanje tako da svaki branjenik ima zastupnika po sopstvenom izboru.

SUDIJA MOLOTO: U redu. To je pitanje o kom još uvek čekamo odluku Žalbenog veća.

ADVOKAT KEHOE: Verujem da moji... gospodin Šeparović je pokrenuo to pitanje i mi smo na to odgovorili u tom trenutku.

SUDIJA MOLOTO: Kao potvrda...

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: U redu. Da onda ne ulazimo u to, da se tu zaustavimo. To se još uvek nalazi kod Žalbenog veća, i ovde ćemo stati, ukoliko neko ne želi nešto da kaže na ovu temu?

TUŽILAC TIEGER: Ne časni Sude, nemam šta da dodam.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Šeparoviću? Gospodine Prodanoviću?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ne. Hvala, časni Sude.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno.

SUDIJA MOLOTO: Poslednja tačka dnevnog reda tiče se zahteva u vezi prevoda prema Odeljenju za konferencijske i prevodilačke usluge. Politika ove službe je da se prevode samo oni dokumenti koji se predlažu da budu dokazi na Sudu. Glavni problem ovde je da strane planiraju da nešto predlože u dokaze i za te dokumente traže da se prevedu, a da se oni zatim i ne uvrste u dokaze. Zato je 24. avgusta ove godine na sastanku Biro usvojio različite preporuke, sa posebnim osvrtom na predmete gde se nalazi više optuženih, a jedna od tih preporuka jeste da pretpretresni sudija treba to pitanje da pokrene na statusnoj konferenciji. I ja ću vezano za to da kažem da bi strane trebale da pokušaju da urade sve što je u njihovoj mogućnosti kako bi ograničile svoje

zahteve za prevod na one dokumente koje zaista imaju nameru da uvrste u dokaze, i da moraju da naprave prioritete u vezi prevoda i da o tome obaveste Odeljenje za konferencijske i prevodilačke usluge kao i ODM u poverljivom obliku. Da li ima pitanja ili novih tema? Nemojte da me pitate da vam odgovaram u ime CLSS ili ODM da vam pomgnem s tim u vezi. Da, gospodine Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Vidim da svi odobravaju klimajući glavom, i mislim da svi razumemo da su resursi ograničeni, i da zbog toga moramo da se fokusiramo najbolje što možemo. Jedino što mogu da primetim je problem... odvojeno od napretka suđenja, a što utiče na procene o potrebi za određenim dokumentom, mnogo je važnije pitanje o proceni vrednosti samog dokumenta, a jasno je da to ne može da se učini ukoliko on nije preveden. Dakle, tu se postavlja dilema o kokoški i jajetu. Znam da svi čine najbolje što mogu, a ja samo molim za razumevanje Suda po ovom pitanju.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. Ne, to je sasvim razumljivo. Da li postoji još neko pitanje koje bi neka od strana želela da pokrene? Gospodin Tieger?

TUŽILAC TIEGER: Ne, časni Sude. Hvala vam puno.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ne, časni Sude. Hvala vam puno.

SUDIJA MOLOTO: Gospodine Prodanoviću?

ADVOKAT PRODANOVIĆ: Ne, hvala časni Sude.

ADVOKAT ŠEPAROVIĆ: Hvala časni Sude, ne.

SUDIJA MOLOTO: Hvala vam puno. To nas onda dovodi do kraja statusne konferencije i prepretnog pojavljivanja. Sud prekida sa radom.

Statusna konferencija je završena u 10.20 h.

